

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคล

1.1 ข้อมูลทั่วไปของพนักงานสอบสวน จังหวัดขอนแก่น พบว่าพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับชั้นยศร้อยตำรวจเอก ร้อยละ 69.20 การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 84.60 อายุราชการ 3-7 ปี ร้อยละ 65.40 สถานภาพสมรส ร้อยละ 65.40 พนักงานสอบสวนจังหวัดมุกดาหาร ระดับชั้นยศร้อยตำรวจตรีและร้อยตำรวจโท ร้อยละ 38.10 เท่ากัน การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 90.50 อายุราชการ 3-7 ปี ร้อยละ 52.40 สถานภาพสมรส ร้อยละ 61.90

1.2 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน จังหวัดขอนแก่น ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 70.20 มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 23.80 และมีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 40.50 ประชาชนจังหวัดมุกดาหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 65.40 มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 44.20 และมีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา ร้อยละ 65.40

สมมติฐานข้อที่ 1 พนักงานสอบสวนที่มีพฤติกรรมการทำงานที่เหมาะสมมีเจตคติต่อการเป็นตำรวจสูงกว่าพนักงานสอบสวนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า พนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหารที่มีพฤติกรรมการทำงานเหมาะสมและไม่เหมาะสม มีเจตคติต่อการเป็นตำรวจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเป็นตำรวจของทั้ง 2 จังหวัดแล้ว พบว่า พนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่นและ

จังหวัดมุกดาหาร ที่มีพฤติกรรมการทำงานเหมาะสมและไม่เหมาะสมมีเจตคติต่อการเป็นตำรวจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ตารางที่ 6 และ 8) เจตคติต่อการเป็นตำรวจหมายถึงผลรวมของความรู้สึกนึกคิดและความเข้าใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่มีต่อการเป็นตำรวจ ของตำรวจแต่ละคนในทางที่ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ อาจกล่าวได้ว่า พนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติงาน ที่อยู่ในจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมุกดาหาร ถึงแม้ว่าพื้นที่จำนวนประชากร การเกิดคดีอาชญา ต่างกันมากทำให้การปฏิบัติหน้าที่เพิ่มมากขึ้นต่างกัน แต่ก็มีเจตคติต่อการเป็นตำรวจไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 6) เนื่องจากเจตคติต่อการเป็นตำรวจของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้พบว่า มีความ เข้มอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงาน ทั้งนี้ เพราะว่าเจตคติที่จะส่งผล ต่อพฤติกรรมนั้นจะต้องเป็นเจตคติที่มีความเข้มในระดับสูง (Saks and Krupat, 1988)

นอกจากนี้พนักงานสอบสวนส่วนมากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 84.60 มีประสบการณ์ในการทำงานสูง ร้อยละ 65.40 (ตารางที่ 3) ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ถวิล ธาราโกชน (2526) ได้กล่าวถึงการเกิดเจตคติของบุคคลนั้นเกิดจากการเรียนรู้ การรู้สึก และการกระทำ และการรู้สึ สุตยสรณาคม (2538) ที่ว่า ข้าราชการตำรวจที่มีการศึกษาต่างกัน มีเจตคติต่อการเป็นตำรวจและคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น แม้ พนักงานสอบสวนจะมีสถานที่ทำงานต่างกัน สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของพื้นที่ต่างกัน และ การทำงานยากง่ายหนักเบาต่างกัน ก็มีเจตคติต่อการเป็นตำรวจไม่แตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่า เจตคติต่อการเป็นตำรวจของพนักงานสอบสวนน่าจะเป็นผลจากกระบวนการทำงานที่ดำเนินตาม ระเบียบข้อบังคับของกรมตำรวจเช่นเดียวกันมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ

สมมติฐานข้อที่ 2 พนักงานสอบสวนที่มีพฤติกรรมการทำงานเหมาะสมมีค่านิยมในการ ทำงานสูงกว่า พนักงานสอบสวนที่มีพฤติกรรมการทำงานไม่เหมาะสม

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า พนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหารที่มี พฤติกรรมการทำงานเหมาะสม และไม่เหมาะสมมีค่านิยมในการทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ ดังนั้น ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า ค่านิยม ในการทำงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหารที่มีพฤติกรรมการทำงาน เหมาะสม ค่าเฉลี่ยร้อยละ 53.76 และ 52.71 ตามลำดับ (ตารางที่ 9) ค่านิยมในการทำงาน

ของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหารที่มีพฤติกรรมการทำงานไม่เหมาะสม ค่าเฉลี่ย ร้อยละ 54.44 และ 55.64 ตามลำดับ (ตารางที่ 9) เนื่องจากค่านิยมในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคั้งนี้มียู่ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 7) จึงไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงาน ทั้งนี้ เพราะค่าค่านิยมในการทำงานจะส่งผลต่อพฤติกรรมจะต้องมีค่านิยมที่มีในระดับสูง และในการศึกษาค่านิยมในการทำงานคั้งนี้เป็นค่านิยมในการทำงานเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว พนักงานสอบสวนซึ่งได้รับการอบรมปลูกฝังมาจากครอบครัวและสถาบันการศึกษา เพื่อให้ทำงาน รับผิดชอบต่อสังคม เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่ในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนจะมีปัจจัยแทรกหลายประการที่เป็นอุปสรรค เช่น มีบุคคลภายนอกหรือบุคคลภายในขอความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษและไม่สามารถปฏิเสธได้ ทำให้พนักงานสอบสวนไม่อาจทำงานได้ตามค่านิยมของเขา และมีผลให้ค่านิยมของเขาลดระดับลงอยู่ในระดับปานกลาง จึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานน้อย

สมมติฐานข้อที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างเจตคติต่อการเป็นตำรวจ ค่านิยมในการทำงานกับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวน

ผลการวิจัยคั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานบางส่วนคือ พบว่า เจตคติต่อการเป็นตำรวจ กับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวน จังหวัดขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันในทางบวก แต่อยู่ในระดับปานกลาง พนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่นมีเจตคติต่อการเป็นตำรวจมีค่าเฉลี่ย 27.62 ซึ่งต่ำกว่าเจตคติต่อการเป็นตำรวจของพนักงานสอบสวนจังหวัดมุกดาหารมีค่าเฉลี่ย 28.00 (ตารางที่ 6) และพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมุกดาหารมีค่าเฉลี่ย 105.96 และ 111.71 (ตารางที่ 11) ซึ่งค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่นต่ำกว่าจังหวัดมุกดาหาร อัตราส่วนของประชากรต่อพนักงานสอบสวนของจังหวัดขอนแก่นสูงมาก เพราะมีจำนวนประชากรมาก และมีคดีเกิดขึ้นสูงกว่าจังหวัดมุกดาหาร (ตารางที่ 1) พนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบต่อประชาชนมาก ทำให้พนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่นต้องมีการะงานหนัก จึงส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าพนักงานสอบสวนจังหวัดมุกดาหาร ดังนั้นเมื่อพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่นมีค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อการเป็นตำรวจต่ำ และค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการทำงานที่ต่ำ จึงพบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างเจตคติต่อการเป็นตำรวจกับพฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น สอดคล้องกับงาน

วิจัยของ ลิปคา และสกูต (Lipka and Sgood, 1979 อ้างในปริญา ณ วันจันทร์) ได้ศึกษาทัศนคติกับพฤติกรรมการทำงานพบว่า กลุ่มครูที่มีพฤติกรรมการทำงานสูงมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูสูงกว่ากลุ่มครูที่มีพฤติกรรมการทำงานปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ งานวิจัยของ สุภรณ์ ศรีมูล (2519) ได้ศึกษาทัศนคติต่องานพบว่า บุคคลที่มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานจะมีผลสัมฤทธิ์ในการทำงานสูง และมีความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน

สมมติฐานข้อที่ 4 พฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมุกดาหารมีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานโดยพบว่า พฤติกรรมการทำงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมุกดาหาร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่พฤติกรรมการทำงานของพนักงานของจังหวัดมุกดาหารสูงกว่าจังหวัดขอนแก่น พฤติกรรมการทำงานหมายถึง ลักษณะพฤติกรรมการทำงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับปฏิบัติเกี่ยวกับสถานการณ์การทำงาน เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานและผลงานจะเห็นได้ว่า สภาพเศรษฐกิจและสังคมในจังหวัดขอนแก่นแตกต่างกับจังหวัดมุกดาหาร โดยจังหวัดขอนแก่นมีสภาพความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมมากกว่าจังหวัดมุกดาหาร ประชาชนที่อยู่อาศัยในจังหวัดขอนแก่นมีความแตกต่างกันในด้านอาชีพ ระดับการศึกษา (ตารางที่ 4) การเกิดอาชญากรรมหรือความไม่เรียบร้อยในสังคม (ตารางที่ 2) มีจำนวนมากและจากการเปรียบเทียบจำนวนประชากรต่อพนักงานสอบสวน จะเห็นว่าจังหวัดขอนแก่นมีจำนวนประชากรต่อพนักงานสอบสวนสูงกว่าจังหวัดมุกดาหาร (ตารางที่ 1 และ 2) ทำให้พนักงานสอบสวนต้องมีการะหน้าที่มากกว่าองค์ประกอบพื้นฐานดังกล่าวข้างต้นส่งผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนทั้ง 2 จังหวัด เพราะสภาพเศรษฐกิจและสังคมยิ่งเจริญมากเท่าใด ปัญหาต่าง ๆ ก็มากขึ้นตามลำดับ เช่น ปัญหาอาชญากรรมพนักงานสอบสวนซึ่งมีหน้าที่รับแจ้งเหตุดำเนินการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อเอาผู้กระทำความผิดมาลงโทษเป็นการบังคับใช้กฎหมายให้สังคมสงบสุขต้องทำงานในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีเวลาในการพิจารณาคำเนินการน้อยลง ส่งผลให้การแสดงพฤติกรรมการทำงานที่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหารมีความแตกต่างกัน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินผลโครงการโรงพักของเราโดยศึกษาจาก เจตคติของประชาชนต่อตำรวจที่พบเห็น และความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของ พนักงานสอบสวน ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าเจตคติและความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงาน ระหว่างพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ (ตารางที่ 12,13) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เจตคติของประชาชนต่อตำรวจที่ พบเห็น หมายถึง ผลรวมของความรู้สึกนึกคิดและความเข้าใจที่เกิดจากประสบการณ์ และการ เรียนรู้ของประชาชนแต่ละคนที่มีต่ออาชีพตำรวจในทางที่ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ ส่วนความ พึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ หมายถึง ความรู้สึกของประชาชนที่คิดว่าตน ได้รับการตอบสนองความต้องการจากการปฏิบัติงานของตำรวจ จากผลการวิจัยพบว่าเจตคติของ ประชาชน และความพึงพอใจของประชาชนทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าการปฏิบัติ งานของพนักงานสอบสวนที่ปรากฏแก่สายตาและในความรู้สึกของประชาชนในปัจจุบัน ยังไม่ประสบ ความสำเร็จเท่าที่ควร สาเหตุที่ทำให้ผลการวิจัยปรากฏดังกล่าวนี้อาจเป็นผลมาจากหลายสาเหตุ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี ปรีชากุล (2537) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มี ต่อข้าราชการตำรวจในจังหวัดขอนแก่น ในด้านการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับ "มาก"

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายเพิ่มเติมได้ว่าประชาชนจังหวัดขอนแก่นและจังหวัด มุกดาหาร มีการรับรู้ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนทั้ง 2 จังหวัดไม่แตกต่างกันเพราะ การปฏิบัติงานสอบสวนนั้นพนักงานสอบสวนจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบ ระเบียบ และกฎหมาย ที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุโข พิงพราย (2534) ที่พบว่า ข้าราชการตำรวจ เป็นผู้ปฏิบัติงานสม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ รับผิดชอบ สร้างความศรัทธาให้แก่ประชาชน ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระเบียบวินัย และคุณธรรม ยึด มั่นในการปกครองแบบประชาธิปไตย มีการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความอดุสาหะ ผู้วิจัยในฐานะเป็นข้าราชการตำรวจมีความเห็นว่าการที่ประชาชนจังหวัด ขอนแก่นและจังหวัดมุกดาหารมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนไม่แตกต่าง

กันนั้นเป็นผลเนื่องมาจากพนักงานสอบสวนทั้ง 2 จังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบระเบียบข้อบังคับของกฎหมายเดียวกัน โดยมีภาระหน้าที่เช่นเดียวกันคือ รับแจ้งความ ร้องทุกข์จากประชาชน และดำเนินการตามที่ระเบียบกฎหมายกำหนด ไม่สามารถสนองความพึงพอใจของประชาชนได้ทุกอย่าง ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อพนักงานสอบสวนจึงอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 จังหวัด และผลการวิจัยครั้งนี้จากการสัมภาษณ์ประชาชนจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดมุกดาหารพบว่า ข้อดีในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น 3 ข้อแรก ส่วนมากคิดว่า ให้ความยุติธรรม พุดจากับผู้มาติดต่อดีเป็นกันเอง และได้รับความสะดวก จังหวัดมุกดาหารคิดว่า ให้ความสำคัญดี ได้รับความสะดวก (ตารางที่ 17,19) ส่วนข้อที่ควรปรับปรุงในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนจังหวัดขอนแก่น 3 ข้อแรก ส่วนมากคิดว่า พุดจาใช้อารมณ์ข่มขู่ ไม่ให้ความยุติธรรม และความรวดเร็วในการทำงานจังหวัดมุกดาหารคิดว่า พุดจาใช้อารมณ์ข่มขู่ ไม่ให้ความยุติธรรมและการปรับปรุงสถานที่ (ตารางที่ 18,20) ซึ่งแสดงว่าพฤติกรรมการทำงาน of พนักงานสอบสวนทั้ง 2 จังหวัด ที่แสดงต่อประชาชนมีทั้งข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุงในประเด็นเดียวกัน จึงส่งผลให้เจตคติ และความพึงพอใจของประชาชนทั้ง 2 จังหวัดอยู่ในระดับปานกลาง และไม่มี ความแตกต่างกัน